

[...]

Directie Internationaal Ondernemen

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Nederland
www.rijksoverheid.nl
Nederland
www.nederlandwereldwijd.nl

Contact

wob@minbuza.nl

Referentie

BZ-2021.48862

Datum 1 juli 2021

Betreft Reactie op uw Wob-verzoek

Geachte [...],

In uw brief van 26 maart 2021, ontvangen op 30 maart 2021, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) informatie verzocht over de Europese Gasrichtlijn (2009/73/EC) en het gasinfrastructuurproject Nord Stream 2. U vraagt documenten over:

1. Contact en ontmoetingen tussen het ministerie en Shell Nederland, Shell Companies en Royal Dutch Shell plc aangaande de Europese Gasrichtlijn (2009/73EC) in de periode 01-01-2017 tot en met 26 maart 2021.
2. Contact en ontmoetingen tussen het ministerie en Shell Nederland, Shell Companies en Royal Dutch Shell plc aangaande gasinfrastructuurproject Nord Stream 2 in de periode 01-01-2017 tot en met 26 maart 2021.

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij e-mail van 6 april 2021. In de e-mail van 14 april is de beslistermijn met vier weken verdaagd. Op 17 mei 2021 werd per e-mail de beslistermijn met drie weken opgeschort in verband met de zienswijzeprocedure. Tijdens het telefonisch overleg met dit ministerie op 21 mei 2021 werd afgesproken dat u het besluit ontvangt op 12 juli 2021.

Met betrekking tot uw verzoek om informatie bericht ik u als volgt.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar de bijlage.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn in totaal 45 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarisatielijst, die als bijlage bij dit besluit is gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarisatielijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Datum
1 juli 2021
Onze referentie
BZ-2021.48862

Zienswijzen

U bent er over geïnformeerd in de e-mail van 17 mei 2021 dat er derde belanghebbenden zijn bij de openbaarmaking van de documenten en dat deze in de gelegenheid zijn gesteld hierover hun zienswijze te geven.

De zienswijzen van de derde belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen.

Besluit

Ik heb besloten (deels) aan uw verzoek tegemoet te komen en de informatie waarom u verzocht, openbaar te maken.

Daarnaast heb ik besloten (een deel van) de door u gevraagde informatie niet openbaar te maken. Voor de motivering verwijs ik naar het onderdeel 'Overwegingen' van dit besluit.

In de inventarisatielijst is opgenomen welke documenten (gedeeltelijk) openbaar worden gemaakt en welke documenten niet openbaar worden gemaakt. Voor de niet openbaar gemaakte informatie is in de inventarisatielijst aangegeven welke artikelen van de Wob van toepassing zijn. Daarnaast is in de openbaar gemaakte documenten bij informatie die niet openbaar is gemaakt, de toepasselijke grond uit de Wob opgenomen.

Twee documenten zijn reeds openbaar, vandaar dat ik die niet beoordeeld heb op grond van de Wob. Op de inventarisatielijst heb ik onder de kolom 'beoordeling' van die documenten 'reeds openbaar' vermeld.

Buiten reikwijdte

Enkele documenten bevatten passages die buiten de reikwijdte van uw verzoek vallen omdat de informatie een ander onderwerp betreft. De betreffende tekstdelen zijn verwijderd onder de vermelding 'valt niet onder verzoek'. Op de inventarisatielijst staat dit aangegeven als 'buiten verzoek'.

Overwegingen

Algemene overweging: openbaarheid t.a.v. een ieder

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11 van de Wob.

Datum
1 juli 2021

Onze referentie
BZ-2021.48862

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vindt de onderstaande belangenafweging/vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

Bedrijfs- en fabricagegegevens

Artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob bepaalt dat het verstrekken van informatie achterwege blijft voor zover dit bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld. Onder bedrijfsgegevens moet blijkens bestendige jurisprudentie worden verstaan: al die gegevens waaruit wetenswaardigheden kunnen worden afgelezen of afgeleid met betrekking tot de technische bedrijfsvoering of het productieproces dan wel met betrekking tot de afzet van producten of de kring van afnemers of leveranciers. Cijfers of gegevens die de financiële bedrijfsvoering en financiële stromen betreffen, worden eveneens als bedrijfs- en fabricagegegevens aangemerkt.

In meerdere documenten staan bedrijfsgegevens. Deze gegevens zijn vertrouwelijk met het ministerie van Buitenlandse Zaken gedeeld. Uit deze gegevens kunnen wetenswaardigheden worden afgeleid met betrekking tot de belangen van diverse Nederlandse bedrijven, waaronder Allseas, Shell, Boskalis en Van Oord, bij het Nord Stream 2 project.

Het betreft onder andere informatie over de impact van eventuele sancties voor deze bedrijven en financiële bedrijfsinformatie. Uit die informatie die in het kader van vertrouwelijke gesprekken met dit ministerie werd

gedeeld, kan worden afgeleid hoe de positie van deze bedrijven op de energiemarkt is en welke consequenties eventuele sancties voor deze bedrijven hebben. Ik zal deze informatie dan ook niet openbaar maken.

Datum

1 juli 2021

Onze referentie

BZ-2021.48862

Op de inventarisatielijst en in de gedeeltelijk openbaar gemaakte documenten, is toepassing van deze uitzonderingsgrond aangegeven met de aanduiding '(10)(1c)'.

Betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties.

Bij bepaalde passages uit documenten is het belang van de betrekkingen van Nederland met andere lidstaten van de Europese Unie (EU) en de EU in het geding. De documenten bevatten informatie over de positie en overwegingen van deze lidstaten en de Europese Commissie met betrekking tot de energievoorziening, en over hun geopolitieke standpunten, bijvoorbeeld met betrekking tot de Europese Gasrichtlijn. Het belang van de betrekkingen van Nederland met genoemde partijen, zou kunnen worden geschaad indien de hier bedoelde informatie openbaar wordt gemaakt op grond van de Wob. Ik ben van oordeel dat dit belang zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid aangezien openbaarmaking van de betreffende informatie de relatie van Nederland met de andere EU-lidstaten zou kunnen schaden en tevens schadelijk is voor de (geo)politieke positie van de andere EU-lidstaten en de EU zelf. Het risico bestaat dat indien dergelijke vertrouwelijke informatie achteraf openbaar wordt, dit vertegenwoordigers van Nederland en andere staten zal hinderen in het openhartig en effectief communiceren over een strategisch onderwerp als energievoorziening. Dit zal ervoor zorgen dat andere lidstaten dan wel de Europese Commissie in de toekomst minder geneigd zullen zijn tot het delen van informatie met Nederland in het kader van genoemde onderwerpen en vergelijkbare onderwerpen dan voorheen. Met andere woorden, indien het vertrouwen van gesprekspartners in het ministerie van Buitenlandse Zaken wordt geschaad, zal dit het vergaren van vertrouwelijke informatie in de toekomst bemoeilijken. Ik ben, gelet op het vorenstaande, van oordeel dat het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Ik heb daarom besloten de desbetreffende informatie niet openbaar te maken.

Op de inventarisatielijst en in de gedeeltelijk openbaar gemaakte documenten is toepassing van deze uitzonderingsgrond aangegeven met de aanduiding '(10)(2a)'.

Datum
1 juli 2021

Onze referentie
BZ-2021.48862

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In de documenten staan persoonsgegevens. Dit betreft namen, e-mailadressen, telefoonnummers en functies die herleidbaar zijn naar personen. Deze gegevens maak ik niet openbaar. Ik ben van oordeel dat ten aanzien van de genoemde persoonsgegevens de privacy van betrokkenen prevaleert boven het belang van openbaarmaking. Hierbij heb ik in de beoordeling meegewogen of de betrokken personen vanuit hun functie regelmatig in de openbaarheid treden. De genoemde persoonsgegevens heb ik verwijderd uit de documenten.

Uit de documenten heb ik ook handtekeningen verwijderd. Dit heb ik onder andere gedaan met het oog op het voorkomen van identiteitsfraude. Ik ben van oordeel dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid.

Op de inventarisatielijst en in de gedeeltelijk openbaar gemaakte documenten is toepassing van deze uitzonderingsgrond aangegeven met de aanduiding '(10)(2e)'.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip "documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad" onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren en hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Ten aanzien van deze stukken moet van de bedoeling om ze als stukken voor intern beraad beschouwd te zien, uitdrukkelijk blijken of men moet deze bedoeling redelijkerwijs kunnen vermoeden. Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen

die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en -voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant.

Datum
1 juli 2021
Onze referentie
BZ-2021.48862

Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten.

Een aantal documenten is opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevat persoonlijke beleidsopvattingen. Het gaat om voorstellen, commentaren en conclusies van betrokken ambtenaren, die verband houden met de bestuurlijke aangelegenheid waar uw verzoek om informatie op ziet. Over deze persoonlijke beleidsopvattingen in de betreffende documenten verstrek ik geen informatie. Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering indien de standpunten van de betrokken ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Op de inventarisatielijst en in de gedeeltelijk openbaar gemaakte documenten is toepassing van deze uitzonderingsgrond aangegeven met de aanduiding '(11.1)'.

Wijze van openbaarmaking en plaatsing op internet

De documenten die door mij openbaar worden gemaakt op grond van de Wob, treft u bij dit besluit in kopie aan. De openbaar gemaakte documenten en dit besluit worden geplaatst op www.rijksoverheid.nl, zodat ze voor een ieder beschikbaar zijn.

Mocht u naar aanleiding van dit besluit vragen hebben, kunt u contact opnemen met wob@minbuza.nl.

De minister van Buitenlandse Zaken,
namens deze,
de directeur van de directie Internationaal Ondernemen,

[Deze brief is niet voorzien van een handtekening vanwege de (werk-) voorschriften rondom Covid-19. In een formele en beveiligde omgeving is vastgelegd dat de beslissingsbevoegde akkoord is met de inhoud van dit document en de verzending.]

André Driessen

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen, gericht aan de minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel

en Ontwikkelingssamenwerking, t.a.v. de directie Juridische Zaken, postbus 20061, 2500 EB Den Haag. Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend, voorzien van een datum, alsmede de naam en het adres van de indiener en dient vergezeld te gaan van de gronden waarop het bezwaar berust en, zo mogelijk, van een afschrift van het besluit waartegen het bezwaar is gericht.

Datum
1 juli 2021
Onze referentie
BZ-2021.48862

Bijlage – Relevante artikelen uit de Wob

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- c. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;
- d. niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde instantie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd;
- e. ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie: een instantie, met als taak het adviseren van één of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren, tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd;
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;
- g. milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer.

Artikel 3

1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.
2. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk om zijn verzoek te preciseren en is het hem daarbij behulpzaam.
5. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;

- c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
- d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.

Datum

1 juli 2021

Onze referentie

BZ-2021.48862

2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
- b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
- c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
- g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

[...]

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

[...]

Bijlage – Inventarisatie

nr	id	naam	beoordeling	Gronden / en/of buiten verzoek
1	115325	Gespreksfiche	Deels Openbaar	10.1.c, 10.2.e, buiten verzoek
2	115326	Gespreksaantekening	Deels Openbaar	10.2.e
3	115491	Gespreksaantekening	Deels Openbaar	10.1.c, 10.2.a, 10.2.e, 11.1
4	115327	Gesprek dgbeb	Deels Openbaar	10.1.c, 10.2.a, 10.2.e, buiten verzoek
5	115328	Shell/NS2	Deels Openbaar	10.2.e, 11.1
6	115330	OEK transit	Deels Openbaar	10.2.e, 11.1, buiten verzoek
7	115485	Achtergrond	Deels Openbaar	10.1.c, 10.2.a, 11.1, buiten verzoek
8	115331	Kennismaking	Deels Openbaar	10.1.c, 10.2.a, 10.2.e, buiten verzoek
9	115334	Verslag	Deels Openbaar	10.1.c, 10.2.e, buiten verzoek
10	115335	Gespreksfiche	Deels Openbaar	10.1.c, 10.2.a, 10.2.e, buiten verzoek
11	115336	Gesprek CdP	Deels Openbaar	10.1.c, 10.2.e, buiten verzoek
12	115337	Achtergrond	Deels Openbaar	10.2.e
13	115488	Achtergrond	Deels Openbaar	10.1.c, 10.2.a, 10.2.e, buiten verzoek
14	115338	Gespreksfiche	Deels Openbaar	10.1.c, 10.2.a, 10.2.e, buiten verzoek
15	115339	Verslag	Deels Openbaar	10.1.c, 10.2.a, 10.2.e
16	115340	bezwaren	Deels Openbaar	10.1.c, 10.2.a, 10.2.e
17	115489	Opinion	Deels Openbaar	10.2.e
18	115341	Gespreksfiche	Deels Openbaar	10.2.e
19	115490	Gespreksfiche	Deels Openbaar	10.1.c, 10.2.a, buiten verzoek
20	115342	Verslag SPIEF	Niet Openbaar	10.2.e, buiten verzoek
21	115343	agreements	Deels Openbaar	10.2.e
22	115344	Memo kennismaking	Deels Openbaar	10.2.e, buiten verzoek
23	115345	kennismaking	Reeds Openbaar	Zie: wob-besluit 09-10-2018ftm n
24	115347	Verslaglegging	Deels Openbaar	buiten verzoek
25	115348	voorbereiding	Reeds Openbaar	Zie: wob-besluit 03-02-2021
26	115349	Gesprek	Deels Openbaar	10.2.e, buiten verzoek
27	115350	Gesprek R	Niet Openbaar	10.2.e, buiten verzoek
28	115389	PEESCA brief	Deels Openbaar	10.2.e
29	115351	briefbnetza	Deels Openbaar	10.2.e
30	115388	briefbna	Deels Openbaar	10.2.e
31	115353	factsheet	Deels Openbaar	10.2.e
32	115486	factsheet	Deels Openbaar	10.1.c, 10.2.a, 10.2.e, buiten verzoek
33	115357	Eventfiche	Niet Openbaar	10.1.c, 10.2.e, buiten verzoek
34	115858	follow-up	Deels Openbaar	10.2.e
35	115868	NSP2 impacts	Openbaar	
36	115860	Nord Stream 2	Niet Openbaar	10.2.a, 10.2.e
37	115861	mail	Deels Openbaar	10.2.e
38	144227	bulletin	Niet Openbaar	10.1.c, 10.2.e, buiten verzoek
39	144228	Extra info NS II	Niet Openbaar	10.1.c, 10.2.e, buiten verzoek
40	144229	financiering	Niet Openbaar	10.1.c, 10.2.e, buiten verzoek
41	144230	Signature Plans	Niet Openbaar	10.1.c, 10.2.e
42	144233	NS 2	Niet Openbaar	10.1.c, 10.2.e
43	144234	R bulletin	Niet Openbaar	10.1.c, 10.2.e
44	144235	mailwisseling	Niet Openbaar	10.1.c, 10.2.e
45	144237	Update	Niet Openbaar	10.1.c, 10.2.e

Datum

1 juli 2021

Onze referentie

BZ-2021.48862